

4

Yazmaya İlişkin Teknikler ve Stratejiler (M11–13)

Özet

Okuma ve yazma becerisi kuşkusuz çok önemli; ancak tam anlamıyla iki dilli olabilmek için bu becerilerin mutlaka hem ana dilde hem okul dilinde gelişmiş olması gerekir. Okuma ve yazma becerisini geliştirmek amacını taşıyan öğrenme stratejileri ve teknikleri, büyük ölçüde dilden bağımsız ve diller üstü özelliklere sahiptir. Bu nedenle, ana dil dersinde öğrenilen bu teknikler, müfredatta yer alan diğer dersler için yararlı olacağı gibi, bunun tersi de geçerlidir. “Ana Dil Eğitimi İçin Ders Materyalleri” serinin 1. Kitabında (“Ana Dilde Yazma Becerisinin Geliştirilmesine İlişkin Didaktik Öneriler”) yazı yazmaya ilgili çok sayıda fikir ve öneri bulunmaktadır. Mevcut kitabın bu bölümünde ise daha ziyade, yazı yazmak amacıyla oluşturulan kümeler, zihin haritaları ve küçük kâğıtlarla fikir bulma ve bunları sistematik hale getirme konusundaki tekniklere yer verilmiştir. Bu amaç doğrultusunda öğrencilere, yazı yazmak ve yazarken karşılaştıkları sorunları çözmek üzere yardımcı olan ve yukarıda adı geçen kitapta yer alan iki çalışma kâğıdının gözden geçirilmiş versiyonları da bu bölümde bulunmaktadır.

Materyallerin Kullanıma İlişkin Öneriler

M11

M11 (Kümeler, Zihin Haritaları ve Küçük Kâğıtlarla Fikir Üretmek ve Yazıyı Planlamak): Bu üç tekniğin her biri, ama özellikle kümeler ve zihin haritaları, bir veya birden çok somut konu örneğinde uygulamalı olarak ele alınmalı ve işlenmelidir. Hayal gücüne dayanan veya çağrışım yoluyla geliştirilen konular için kümeleme tekniği önerilir. Bilgi ağırlıklı yazılar veya sunumlarda ise baştan itibaren yapılandırılmış bir metne götüren zihin haritası yöntemi daha elverişlidir. Ancak bir konuyla ilgili fikir toplamak üzere kümeleme tekniğini uyguladıktan sonra zihin haritasıyla devam etmek de mümkündür.

Öğretmenin yönlendireceği ilk uygulamalı çalışmalarda öğrenciler ikili gruplar halinde (A3 sayfaları ile) çalışabilirler. Tüm öğrenme tekniklerinde olduğu gibi öğrenciler, bu yöntemlerle ilgili deneyimlerini birbirleriyle paylaşmalı ve hangi bağlam için hangi tekniğin daha uygun olduğunu uygulamalı olarak öğrenmelidir.

M12 ve M13

M12 (Adım Adım: Yazımı Planlıyorum, Yazıyorum ve Gözden Geçiriyorum) ve M13 (Yazarken Karşılaştığım Sorunları Nasıl Çözerim), “Ana Dil Eğitimi İçin Ders Materyalleri” serisinin 1. Kitabı olan “Ana Dilde Yazma Becerisinin Geliştirilmesi” kitabında yer alan Çalışma Kâğıdı 1 ve 2’nin gözden geçirilmiş yeni versiyonlarıdır. Bir yazının planlanmasına ilişkin aşamalar ve bir yazı yazarken ortaya çıkabilecek sorunlar ilk önce sınıf ortamında ele alınmalı, sonra sırasıyla, M12 ve M13 dağıtılmalıdır. M12’yi somutlaştırmak için bir yazı konusunu belirlemek ve bu konu örneğinde yazının hazırlanması sırasında atılan adımları tek tek ele almak yararlı olacaktır. Bu çalışmayı 2-3 kez tekrarlamak önemlidir. M13 (Yazarken Karşılaştığım Sorunları Nasıl Çözerim), ilk yazma projesi sırasında veya sonrasında dağıtılıp ele alınabilir.